

Hans Hedtofts tale om de danske modstandsfolk

Taler

Hans Hedtoft
Statsminister og formand for
Socialdemokratiet

Dato

3. maj 1948

Sted

Skamlingsbanken, Jylland

De blev Danmarks dyreste Blodoffer

Vi er samlet i Dag for at afsløre et Mindesmærke for de Mænd, der ydede en Indsats i Danmarks Frihedskamp — et Mindesmærke over Navne, der vil leve videre i det danske Folk.

Vi staar paa en af Danmarks skønneste Banker, paa et Sted, hvis Navn for evigt er vævet ind i Danmarkshistorien. Herfra talte for et Hundrede Aar siden Mænd, hvis Røster hørtes ikke blot over vort eget Land, men over hele Norden og videre ud. Her talte ogsaa de Mænd, som vækkede Danskheden i Sønderjylland, og senere mange andre store og berømte Personligheder.

Det har forlenet Skamlingsbanken med en minderig Historie. Der hviler over den en Atmosfære af Storhed og Betydning paa Grund af de vækkende og ildnende Ord; der blev talt.

For vore Øjne breder sig et af de skønneste danske Landskaber. En kendt sønderjydsk Sang rinder itu:

Du skønne Land med Dal og Bakker fagre, med grønne Enge og med gyldne Agre

Det er et Udsnit af det lille Land, der er vort, og som vi alle omfatter med den dybeste Kærlighed.

Stormende og farefulde Tider aabner vore Sind og Sanser hastigere og mere intenst for de store Værdier, end Tilværelsen i rolige og bekymrede Perioder gør det.

Den første Verdenskrig gav os et Chok, men vi gled derefter ind i en Aarrække, præget af Optimisme og af et skønt, men desværre uvirkeligt Haab om en lang, maaske en evig Fredsperiode. Nazismens Sejr i Tyskland var Varslet om noget helt andet, var Tegnet paa en Utryghed og Spænding, der naar som helst kunde slaa farlige Gnister. Danmark fik sin særlige farefulde Situation ved den voldsomme Grænsekamp, de tysksindede Sønderjyder den Gang startede.

Da den anden Verdenskrig kom, nøjedes vi ikke med et Chok. Vi styrtedes ud i Katastrofen og oplevede nogle af de smerteligste Aar, der er gået over Danmark i dets tusindaarige Historie.

Det var heldigvis kun et Faatal af Danske, som svigtede. Det danske Folk fik hurtigt Samling og Linie. Vore Metoder og Handlinger var forskellige i den første Tid, men Maalet var dog altid det samme. Efter 29. August 1943 kom den store Fælleslinie frem i vor Kamp, og Danmark blev placeret blandt de frie, kæmpende Lande.

Det var ikke blot Ungdommen, der gik ud i den aktive Kamp mod Overfaldsmændene. Masser af ældre var med. Der sidder Landet over Tusinder af navneløse, som stiltfærdigt, men sejgt og modigt ydede deres farefulde Indsats paa mange forskellige Maader. Men mest var det dog de unge og yngre, som gjorde Arbejdet.

Vi beundrer deres Mod og Udenholdenhed, deres Tro og Idealisme. Mange af dem satte hver Dag, hver Nat deres Liv som Indsats. Mange af dem udførte lysende Bedrifter, som vi beundrer, og som aldrig maa glemmes. Hundreder gav deres Liv. De mødte Døden, som frie og stærke Mænd gør det. De blev Danmarks dyre Blodoffer i Kampen mod bestialske Voldsmænd. Det glemmer vi aldrig. Vor Taknemmelighedsgæld til dem er varig og dyb. De Hundreder af Grave Landet over, hvor Frihedskæmpere hvilket, skal fredes og plejes af os, der kom gennem disse Aar med Livet i Behold.

Men bedst takker og ærer vi dem gennem et trofast og opbyggende Arbejde for vort gamle Land, som de gav deres Liv for. Det er fremdeles Uvejrstider med Spænding og farlige Muligheder. Der er fremdeles Brug for alle de friske og positive Kræfter, vort Folk ejer. Vi vil bygge og værne dette Land, vi vil bedre dets Forhold, vi vil skabe endnu bedre Vækstbetingelser for Folkets Sundhed og

Lykke. Hver eneste af os maa gaa ind under Pligt og Ansvar, under Offer og Arbejde for at sikre Fremtiden for vort Land og for at yde vort Bidrag til et fredeligt, internationalt Samarbejde i Haabet om at bygge en bedre Verden op.

Det Minde, man her har sat over de døde Frihedskæmpere, Klokkestablen, er et overordentligt smukt Symbol. Danmarks Klokke skal lyde klart og kraftigt, som et Bud fra et Folk, der ønsker at leve sit eget Liv, og som vil værne den Frihed, der er os saa kær, men samtidig som Bud fra et Folk. Der er villig til — med gensidig Respekt for andre frihedselskende Folk — at opbygge en fredfyldt Verden. Sammen med ligesindede Nationers Tone skal vor Klokke gaa op i en harmonisk Helhed.

Danmarks Klokke skal lyde i det Spil af frie, stærke Toner, der forhaabentlig efterhaanden skal klinge over hele vor gamle, hærgede Verdensdel. Det skal være den Tone, som skal lyde i hvert enkelt af os baade i Fest og Glæde, ved Højtid og Arbejde.

En Tak til dem, der gav deres Liv. Et Løfte til det Land og den Nation, der er vor, om en stærk og trofast Indsats for en fri, fredelig og lykkelig Fremtid.

Kilde

Tidens Tegn, 3. maj 1948

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Mindetale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hans-hedtofts-tale-om-de-danske-modstandsfolk>